

Indenrigsministeren: Det foreliggende Lovudkast er blevet seet fra saa forskellige Standpunkter her i Salen, og der er blevet rettet saa forskellige Angreb paa det, saavel med Hensyn til dets Form som med Hensyn til dets Indhold, at det ganske vist vilde blive et vidtløftigt, og jeg tilstaaer, et for mig uoverkommeligt Arbejde at imødegaae hvert enkelt Angreb, men hvad der beroliger mig noget angaaende Virkningen af disse mangfoldige Angreb, er, at de ere komne fra saa ganske forskellige Sider, og jeg har derfor Haab om, at de snarere vilde bære Loven op end trykke den ned. Der er imidlertid fra enkelte ærede Medlemmer faldet Indtringer, som jeg dog nødig vilde lade staae uimodsagte, og jeg haaber derfor, at Thinget, skjønt Tiden er saa langt fremrykket, vil have Taalmodighed endnu nogle Døgn. Jeg erkjender, at ingen af alle de Indsigelser, som ere fremkomne imod Lovudkastet, kan tillægges større Vægt end dem, der hentes fra Betragtninger over Landets finansielle Stilling, dersom Grundlaget for disse Betragtninger var rigtigt, men dette kan jeg ikke erkjende. Ingen kan mere end jeg beklage, at min ærede Collega, Finantsministeren, imod hvis Fraværelse der af et andet Medlem (A. Hage) er blevet reist Anke, ikke er tilstede her for med sin Autoritet at kunne støtte Paastanden, som jeg maa være beredt paa ikke ville have den Vægt, naar de komme fra mig, som naar de vare komne fra ham, men han har været nødt til at være tilstede i det andet Thing under Forhandlingerne der. Det ærede Medlem fra Roeskilde (A. Hage) erklaerede sig fuldstændig uenig med mig i min Opfattelse af Lovforslagets finansielle Betydning eller af Landets finansielle Evne; men jeg troer i Virkeligheden ikke, at Forskjellen imellem os er saa stor, som han syntes at mene, thi han udtalte sig ikke imod at ombytte Activer i Jernbanen med andre Activer, men det var navnlig dette, jeg berørte igaar. Jeg udtalte mig da om, at man ikke maatte betragte Udgiften til Jernbaner som løbende

ordinaire Udgifter for Staten, og at man ikke maatte lade dem komme med i Oversigten over den aarlige ordinaire Balance, fordi Jernbaner ere Activer, paa hvis Erhvervelse det vel kan forsvares at anvende Statens Midler. Det ærede Medlem er ikke uenigt heri; han er blot uenig med mig om, hvorvidt disse nye Baner kunne kaldes et Activ, og altsaa er der i Grunden ikke nogen Uoverensstemmelse imellem os i Principet, men kun i Bedømmelsen af Værdien af disse Baner, Noget, der dog saavel for det ærede Medlem som for mig blot kan være en Skjønssag. En Bemærkning som den, hvormed et andet æret Medlem (Steen) fremkom, at man dog maatte sørge for det daglige Brød, før man sørgede for det Behagelige, kan vistnok Ingen modsige, men om man er berettiget til at anvende den paa det her foreliggende Spørgsmaal, synes mig i høieste Grad tvivlsomt. Her er jo langtfra Tale om at afholde Udgifter til Jernbaner af de ordinaire Indtægter, og heller ikke om at bygge Jernbaner for det aarlige Overskud, men her er lige frem Tale om en Omflytning af Statsformuen, en Indvinding af et Activ paa et andet Activs Bekostning. Naar det samme ærede Medlem advarede imod at binde sig til Tilveiebringelsen af en Sum af 10 Millioner til Jernbaneanlæg paa samme Tid, som man kunde gjøre Regning paa, at der fra en anden Side vilde fremkomme et lignende Forlangende til Pengemarkedet om et Beløb, som ogsaa tæller Millioner, til et andet Jernbaneanlæg, forekommer denne Erindring mig i allerhøieste Grad beshynderlig. Der er dog tidligere, og ikke mindst fra det ærede Medlems Side, blevet gjort Fordring paa Tilveiebringelsen af disse fidsnævnte Baneanlæg, som skulde betales ved en Capital, der var garanteret 4 pCt. Rente, paa en Tid, da man endnu var meget langt tilbage med Afviklingen af Forpligtelserne ifølge Loven af 1861, og da Staten altsaa aarlig maatte bringe 2½ Millioner Papirer paa Markedet. Hvis det ikke da havde Væsentlighed at bringe private 4 pCt. Rente